

N:o 129.

Af Herr O. R. Themptander: Angående förmånsrätt för frakt, som förvaltning af jernväg, i följd af samtrafik, uppburit för annan jernvägs räkning.

Då Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna nådiga proposition med förslag till lag angående inteckning i jernväg m. m. åsyftar att bereda egare till jernväg tillfälle att medelst inteckning deri förskaffa borgenär för hans fordran en så beskaffad säkerhet i jernvägen och viss dertill hörande lös egendom, att dylik fordran kommer att med förmånsrätt ur berörda egendom utgå framför annan jernvägs-egarens gäld, synes det vara angeläget att samtidigt med den af Kongl. Maj:t ifrågasatta nya lagstiftning i detta ämne förskaffa en motsvarande förmån för ett visst slag af fordringar hos jernvägsegare, med hvilka det särskilda förhållande eger rum, att de i följd af sin beskaffenhet ej kunna intecknas, under det att den allmänna trafikens intresse kräfver, att de ändock vinna ett till sina verkningar liknande skydd. De fordringar jag här afser, äro de, hvilka uppkomma emellan förvaltningar af olika jernvägar i följd af den samtrafik, hvilken eger rum å jernvägarne, och den uppbörd af fraktafgifter, som vid en jernväg verkställes för annan jernvägs räkning. Den af Kongl. Maj:t förordnade komité, hvilken haft i uppdrag att utarbete förslag till lag angående inteckning i jernväg, har ock ansett jernvägsförvaltnings fordran hos annan jernväg af nyssnämnda slag böra tilläggas förmånsrätt och därför föreslagit ett tillägg i sådant syfte till 17 kap. 7 § Handelsbalken. Till stöd för min åsigt om behöfligheten af en dylik förmånsrätt anhåller jag få hänvisa till de af bemälda komité anförda motiv i den delen, sådana de återfinnas i den vid komiténs förslag fogade promemoria.

Då Högsta Domstolen hördes öfver nämnda förslag, yttrades visserligen af flertalet utaf de i granskningen deltagande ledamöterna betänkligheter mot tillskapande af en ny förmånsrätt för dylika fordringar, och Kongl. Maj:t har icke

heller funnit sig böra framställa proposition till Riksdagen i anledning af komiténs förslag i den delen. Villigt erkännande vigten af de skäl, som i allmänhet anföras mot utsträckningen af de s. k. tysta förmånsrätterna, har jag dock, såsom redan blifvit erinradt, trots särskilda förhållanden i detta fall tala för de ifrågavarande fordringarnes skyddande genom en förmånsrätt, och då gagnet af en sådan rätt icke torde i någon större grad förringas, äfven om, såsom vissa ledamöter i Högsta Domstolen under förutsättning af förmånsrättens godkännande föreslagit, dessa fordringar skulle ställas på en lägre plats i förmånsrättsordningen än komitén föreslagit, torde vissa af de betänkligheter komiténs förslag i denna del mött anses häfda, derest den i Högsta Domstolen yttrade önskan om förmånsrättens nedflyttning iakttages.

På grund häraf och under åberopande af 55 § Riksdagsordningen vågar jag föreslå,

att, under förutsättning att Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag rörande inteckning af jernväg, vinner Riksdagens bifall, Riksdagen jemväl må besluta att i 17 kap. Handelsbalken på lämpligt ställe införa ett stadgande derom, *att frakt, som förvaltning af jernväg, i följd af samtrafik, uppburit för annan jernvägs räkning, må med förmånsrätt utgå ur gäldenärs lösa egendom, der ej frakten stått inne längre än fyra månader.*

Om remiss af denna motion till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Mars 1879.

O. R. Themptander.